

29. oktober 2007

Journalnr.
028085-433101

/AML

BILAG 2, miljøudspillet

Offentlig høring af miljøudspillet Miljømetropolen, vores vision CPH 2015

Teknik og Miljøforvaltningen har udarbejdet miljøudspillet "Miljømetropolen, vores vision for CPH 2015". Udspillet har i perioden fra den 10. september til den 19. oktober 2007 været ude i offentlig høring.

I alt 37 forskellige organisationer, Agenda 21-centre og selskaber samt 35 lokaludvalg og -råd, kommuner og andre offentlige myndigheder er blevet spurgt om deres kommentarer til miljøudspillet. Samtidigt har der været afholdt en forvaltningshøring. De indkomne høringssvar er sammen med forvaltningens kommentarer samlet i nærværende notat.

Der er indgået høringssvar fra følgende organisationer:

Agenda21 centre- og grupper

- Miljøcenter Bispebjerg
- Grøn Valby
- Grøn Sydhavn

Lokaludvalg

- Vesterbro Lokaludvalg
- Kgs. Enghave Lokaludvalg
- Bispebjerg Lokaludvalg

Lokalråd

- Ryvang Lokalråd

Grønne organisationer

- Solar City - mangler
- Dansk Ornitologisk Forening

Diverse

- Københavns Havn
- Københavns Energi
- Copenhagen Capacity

Dogmekommuner:

- Malmö Kommune

Center for Miljø

Kalvebod Brygge 45
Postboks 259
1502 København V

Telefon
33 66 58 00

Telefax
33 66 71 33

EAN-nr. 5798009595959

P-nr.. 1.003.252.395

E-mail
miljoe@tmf.kk.dk

www.tmf.kk.dk

Der er derudover indgået høringssvar fra følgende forvaltninger:

- Økonomiforvaltningen
- Kultur- og Fritidsforvaltningen
- Børn- og ungeforvaltningen
- Socialforvaltningen
- Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Samt fra Social og Sundhedsudvalget.

Bispebjerg miljøcenter v/centerleder Marie Daugaard

Bispebjerg Miljøcenter finder, at det er godt at sætte sig nogle milepæle for miljøarbejdet i København, og at centeret sagtens kan se sig selv og mange af deres aktiviteter i lyset af Miljømetropolen. Centeret ser frem til de mere konkrete bud på, hvordan man vil udmønte visionen.

Centeret fremkommer endvidere med en lang række konkrete forslag til tiltag inden for miljøudspillet fire temaer:

- bedre cykelparkering ved knudepunkter, cykelparkering med tilhørende værksted ved store firmaer, fokus på børns cykelvaner, sikre cykelruter, grønne bølger for cykler, ophævelse af ensretninger for cykler.
- Udpegning af nye placeringsmuligheder for vindmøller (evt. ud for Vestamager/ Avedøreværket. Elbiler, cykler, hybridbiler til kommunale transportopgaver. Delebilpladser, samkørsel, mere metro og anden offentlig transport.
- Genåbning af rørlagte åer, begrønning –evt. med tilskud af ”frimærker”, grønne forbindelser mellem kommunens grønne områder.
- Flere skraldespande med askebægre (det nævnes, at I Berlin står de med 100 m² mellemrum). Fokus på støjafskærmning og begrænsning af biltrafikken, tilskud til energirigtige/støjdæmpende vinduer, fremskyndelse af 40 km zoner kombineret med støjsvag asfalt. Kommunale tilskud til/investeringer i private veje.

Bemærkninger

Bispebjerg Miljøcenter stiller en række konkrete forslag og indsatser der kan medvirke til at skabe et forbedret miljø. Forvaltningen har igangsat en lang række indsatser der omfatter det foreslåede.

Særligt ligger alle forslagene om forbedring af forholdene for cyklister i direkte forlængelse af forvaltningens indsats, der omfatter nye cykelstier, nye cykelruter, bedre cykelparkering, kampagner, grønne cykelruter og trafikikkerhedstiltag. I forbindelse med de seneste tre budgetforlig er der afsat samlet 183 mio. kr. til forbedring af cyklernes forhold.

Også forslagene om forbedring af de grønne og blå områder er helt i tråd med forvaltningens ønsker, visioner og planer. Finansieringen mangler p.t., men vil indgå i de kommende budgetforlig frem til 2015.

Med hensyn til skraldespande så forsynes alle nye, der opstilles på vejarealer med askebæger. Der er stillet 450 flere skraldespande op og pt. har København mere end 8000 spande fordelt på ca. 400 km. offentlig vej. Spandene står således i gennemsnit 1 pr. 50 meter og dermed tættere end i Berlin. Forslagene til reduktion af støj og biltrafik ligger også til dels i tråd med forvaltningens planer.

De konkrete forslag vil indgå i forvaltningens videre arbejde med miljøudspillet. Forvaltningen vil senere invitere bl.a. Agenda 21-centrene til at deltage i dette arbejde, da centrenes indsats er vigtig for at forankre arbejdet lokalt.

Grøn Valby v/ formand Hans Jørgen Lykkebo

Grøn Valby hilser miljøudspillet velkomment og vil gerne bidrage til, at udspillet bliver en realitet.

Grøn Valby finder, at der i forhold til CO₂-udledning er besparelsespotentialer på el, varme, transport og indkøb. Grøn Valby har erfaringer med, at udlån af energimålere og energitjek i hjemmet er virk-somme aktiviteter i forhold til ændring af vaner.

Grøn Valby foreslår, at der uddannes ”grønne håndværkere”, der er opdateret med hensyn til kvalitet og miljø i forhold til renoveringer. Håndværkerne skal rådgive borgerne i forbindelse med større investeringer fx isolering af boligen.

Grøn Valby foreslår, at fokus på økologisk mad udvides til også at omfatte et klimaspækt, herunder produktion og transport af madvarer.

Grøn Valby har indledt et samarbejde med Valby Lokalsråd og Lokalavisen Valby City om projekt Valby Ren By. Projektet løber af stablen i efteråret 2007, og Grøn Valby håber, at bidrage med ideer til hvordan affald ikke når at blive smidt på gaden, men placeres i skralde-

spande – en forebyggende indsats. Grøn Valby foreslår Valby som eksperiment bydel på renholdelsesområdet.

Bemærkninger

TMF takker for, at Grøn Valby tilbyder at bidrage til at gøre miljøudspillet til en realitet. TMF finder, at de erfaringer Grøn Valby har gjort lokalt, gør det naturligt at indbyde Agenda-centeret til et samarbejde især om forankringen af klimaindsatsen lokalt.

Forvaltningen er enig i, at klima er et vigtigt aspekt i forhold til økologiske fødevarer.

Hvad angår renhold, vil forvaltningen lave en del initiativer i Valby - bl.a. udvides Graffitiordningen snart til Valby.

Hvorvidt Valby er mest egnet til eksperimenter vil bero på en nøjere vurdering afhængig af det pågældende forsøgs karakter.

Grøn Sydhavn v/Jens Christian Elle

Grøn Sydhavn udtrykker stor tilfredshed med offentliggørelsen af miljøudspillet, og fremsender kommentarer, ideer og anbefalinger til hvordan udspillet temaer og mål kan integreres i den lokale indsats.

Omkring trafikken og den oplevede massive støj og luftforurening i bydelen finder Grøn Sydhavn, at disse problemer kræver overordnede statslige, regionale og kommunale løsninger, og at de er vanskelige at gøre noget ved fra lokal side. Grøn Sydhavn støtter op om alle initiativer, der kan fremme cyklismen og peger bl.a. på færdiggørelsen af det grønne cykelrutenet som en vigtig indsats.

Med hensyn til klimapolitikken påpeges, at for at det kan blive en folkesag, så er det vigtigt, at der i hverdagslivet findes konkrete handlemuligheder, der giver borgerne oplevelsen af, at deres handlinger gør en forskel og at handlingen har en form for oplevelseskvalitet. Borgerne skal have mulighed for at engagere sig i projekter, der taler til lige præcis deres særlige interesser. Her nævnes vindmøllelaug, affaldssorteringsprojekter, pendlerklubber, delebilsordninger, økologiske madklubber, energihomeparties m.m.. Grøn Sydhavn opfordrer kommunen til at være med til at iværksætte og støtte op om sådanne initiativer.

For at nå målene vedr. grøn og blå by anbefaler Grøn Sydhavn:

- at der ikke inddrages yderligere arealer med bynær natur til bolig- og erhvervsbyggeri
- at skolernes miljøundervisning i de lokale grønne og blå områder styrkes
- at kommunen styrker indsatsen overfor invasive arter – gerne i samarbejde med lokale naturplejeinitiativer.

Det anføres, at undersøgelser har vist, at det er de økonomisk mere privilegerede befolkningsgrupper, der køber de sunde og økologiske råvarer. Skal de fattigste københavnere udvikle sundere kostvaner anbefales en indsats i skoler og klubber for at lære børn og unge at lave lækker, økologisk og sund mad.

Bemærkninger

TMF er meget enig i Grøn Sydhavns betragtninger om, hvad der skal til for at gøre klimapolitikken til en folkesag, og forvaltningen vil tænke de gode ideer ind i det videre arbejde, samt invitere Grøn Sydhavn til et samarbejde herom.

Forvaltningen er enig i at det er vigtigt at udbygge det Grønne Cykelrutenet. I øjeblikket er indsatsen koncentreret omkring at færdiggøre "Nørrebro-ruten" men der foregår også en række mindre indsatser der vil gøre det muligt at anvende det planlagte rutenet i højere grad end det er tilfældet i dag.

Hvad angår Tippen er rammebestemmelserne for området et kommuneplananliggende, der varetages af Økonomiforvaltningen. B-rammen er senest vedtaget af Borgerrepræsentationen i december 2005 i forbindelse med vedtagelsen af Kommuneplan 2005. Enhedslisten stillede forslag om, at Tippen skulle udlægges som rekreativt område. Forslaget blev forkastet af 35 stemmer mod 17.

TMF er enig i forslaget om en styrkelse af skolernes miljøundervisning i de blå og grønne områder. Indsatsen er løbende under udvikling. Seneste initiativ er en styrket indsats overfor børn og unge på klimaområdet.

Forvaltningen finder også forslaget om at styrke indsatsen overfor invasive arter for rigtig godt. Det ligger fint i forlængelse af praksis i dag, men vil kræve flere ressourcer. Dette bliver formentlig et hovedpunkt i den handlingsplan for biologisk mangfoldighed, som forvaltningen forventer at fremlægge i begyndelsen af 2008.

TMF er allerede i fuld gang med at omlægge til økologisk mad i hjemkundskab, fritidshjem og –klubber. Dette arbejde fortsætter i 2008, og må forventes at være med til at lære børn og unge sundere kostvaner. Indsatsen for økologi i københavnernes private køkkener vil ligge na-

turligt i forlængelse af indsatsen i de kommunale institutioner på den måde at institutionernes brugere, forældrebestyrelser, pårørenderåd mv. vil blive fokus for en kampagne om økologi ”derhjemme”.

Vesterbro Lokaludvalg v/Niels Vestergaard

Vesterbro Lokaludvalg finder, at der er rigtig mange gode intentioner i miljøudspillet, og udvalget deltager gerne i samarbejdet om at gøre København mere miljøvenlig. Udvalget har følgende bemærkninger og forslag:

- Der savnes flere anvisninger på konkrete redskaber og anvisninger til handling. Det nævnes, at især målene på transportområdet kræver mange omlægninger af vaner og infrastrukturen. Der er tidligere set flotte planer og forslag som ikke er blevet gennemført, og dette medfører naturligt en vis skepsis i forhold til de nye målsætninger.
- Det anbefales at målsætningen for CO₂-udslippet og øvrig forurening skærpes yderligere.
- Målet om 90 % økologi virker som en udsættelse af de i en tidligere plan for økologi i kommunens institutioner fremlagte mål, hvilket findes utilfredsstillende. De anbefales, at alle kommunens indkøb bliver Ø- og/eller svanemærket.
- Det anbefales, at der stilles skrappe krav om bæredygtigt byggeri og renovering, så byggerierne bliver gjort fremtidssikrede. Carlsberg nævnes som et vigtigt område i den forbindelse.
- Lokaludvalget er enig i, at det er vigtigt at inddrage borgere og erhvervsliv i miljøpolitikken. Udvalget finder det derfor uacceptabelt, at området beskæres idet den samlede bevilling til Grøn Vesterbro reduceres til 1,35 mio. kr. samtidigt med at aktiviteterne i Grøn Sydhavn fremover skal varetages af Grøn Vesterbro. Den samlede bevilling var i 2007 1,9 mio.kr. for de to agendacentre.
- Endeligt anbefaler udvalget, at Vesterbro udpeges som forsøgsbydel til kommende miljø- og trafikprojekter.

Bemærkninger

TMF takker for lokaludvalgets tilsagn om at deltage i samarbejdet om at gøre København mere miljøvenligt.

Til lokaludvalgets bemærkninger om, at der savnes konkrete redskaber og anvisninger til handling, skal det bemærkes, at det ikke har været hensigten, at miljøudspillet skulle omfatte konkrete forslag til handlinger. Tanken er, at der efter en politisk vedtagelse af visionen og målene skal iværksættes kampagner for hvert af de fire indsatsområder, og at disse kampagner naturligvis skal fokusere på, hvordan målene kan nås. Kampagnerne skal ikke løbe på stablen samtidigt, men i forlængelse af hinanden med start af en cykelkampagne, efterfulgt af en klimakampagne osv. Hver af kampagnerne vil have en varighed på ca. ½ år. Kampagnedelen vil være afsluttet i 2009. I miljøregnskabet vil der hvert år blive gjort status på, hvor lang vi er nået i forhold til målene. Der vil herefter blive taget initiativ til nye indsatser, så det sikres, at vi når målene i 2015.

Samtidigt med kampagnedelen fortsætter det løbende miljøarbejde, som kommunen udfører. Her vil der være fokus på miljøudspillets mål og f.eks. er indsatserne i Forslag til Agenda 21-plan for 2008-2011 allerede målrettet miljøudspillets mål. Målene er også indarbejdet i hele forvaltningens virksomhedsplan, der er forvaltningens overordnede arbejdsplan for 2008-2010. Også i den kommende kommuneplanstrategi er miljøudspillets vision indarbejdet. Samtidigt er det tanken at invitere kommunens øvrige forvaltninger til at deltage i arbejdet med at realisere miljøudspillets mål, så det bliver et fokusområde for alle forvaltninger i kommunen.

Lokaludvalget foreslår, at grænseværdierne for CO₂-udslippet og øvrig forurening skærpes yderligere. Dette finder forvaltningen ikke er realistisk, idet målene for 2015 allerede er meget ambitiøse og det vurderes, at de kun kan nås ved en meget stor og målrettet indsats - både fra kommunens side, men også fra københavnernes. Op til 2015 vil det være tid at sætte sig nye mål for at bevare værdigheden som verdens miljømetropol.

Målet i Agenda 21 plan 2004-07 var, at mindst 75 % af fødevarerne i kommunale køkkener og kantiner er økologiske inden udgangen af 2008. Efterfølgende er det sket en udskydelse af målet på grund af de bevillingsmæssige rammer for projektet. Økologiprocenten forventes at være ca. 60 med udgangen af 2009. Miljøudspillets mål om 90 % økologi i 2015 er et ambitiøst, men realistisk mål.

Ved målingen af kommunens økologiprocent for 2006 var resultatet, at 45 % af maden i de kommunale køkkener og kantiner er økologisk.

Med hensyn til at stille skrappe krav om bæredygtigt byggeri og renovering så stiller kommunen allerede i dag krav om, at det kommunale byggeri og det byggeri, som kommunen giver støtte til skal opfylde kravene i "Miljø i byggeri og anlæg". Disse krav ligger ud over, hvad kommunen i medfør af Planloven og Bygningsreglementet kan

stilles til nybyggeri og renovering. Det er ikke muligt at stille det samme krav til private bygherrer.

Med de seneste ændringer af Planloven er det dog muligt at udlægge områder til lavenergibebyggelse. I forslaget til kommuneplanstrategi er der indføjet et mål om, at der i Kommuneplan 2009 skal udpeges områder til lavenergibebyggelse.

På de arealer, hvor kommunen er grundejer, er det muligt som betingelse for salg af grunden til private at stille skrapere miljøkrav. Kommunen ejer imidlertid stort set ikke grunde i byudviklingsområderne.

Hvad angår de billige boliger har kommunen aftalt med Fonden for billige boliger, at disse boliger skal opfylde kravene i "Miljø byggeri og anlæg".

Der er i alt bevilliget 12 mio. kr. til drift af otte centre i kommunen, hvilket er en forøgelse på 2 mio. kr. i forhold til hvad der oprindeligt blev bedt om. Fordelingen af den samlede bevilling er sket med 1,35 mio. kr. til hvert center per år. Dette er erfaringsmæssigt minimumsbeløbet for at sikre en forsvarlig drift af et Agenda 21-center. De resterende 1,2 mio. kr. er fordelt til centrene med det største indbyggertal (Amager øst/Vest, Bispebjerg, Nørrebro og Østerbro), ud fra et ønske om at udjævne skellet mellem beløbene der tildeles pr. indbygger.

Med den valgte model får bydelene: Vanløse 37 kr. per indbygger, Indre By 30 kr. per indbygger, Valby 29,6 kr. per indbygger, Vesterbro 26,8 kr. per indbygger, Østerbro 20,8 kr. per indbygger, Nørrebro 20,9 kr. per indbygger, Bispebjerg 20,7 kr. per indbygger og Amager 20 kr. per indbygger. Den valgte fordeling betyder, at beløbet per borger for området på Vesterbro falder i forhold til tidligere.

Kgs. Enghave Lokaludvalg

Lokaludvalget synes, at miljøudspillet er fint og visionært, og glæder sig til, at der bliver lavet konkrete handleplaner og initiativer i Kgs. Enghave/Sydhavnen, som lokaludvalget kan kommentere på.

Lokaludvalget har følgende bemærkninger til de fire temaer:

Cykler

Lokaludvalget er enig i intentionerne og ønsker sig bedre ringruter rundt i København, samt opdateret kortmateriale. Lokalt ønskes:

- en forlængelse af Valbyruten gennem godsbanearialet udmundende ved Fisketorvet

- bedre forbindelser for de bløde trafikanter mellem nye og gamle områder i Sydhavnen
- bedre cykelparkeringsforhold og massiv oprydningsindsats på Sydhavn Station.

Klima

Lokaludvalget finder, at kommunen i nybyggeri bør stille krav til evt. købere om at følge retningslinierne i ”Miljø i byggeri og anlæg”.

Blå og grøn by

Et flertal i lokaludvalget ønsker at Tippen udlægges til grønt naturområde, så det kan medvirke til at styrke kommunens biologiske mangfoldighed, bynære naturadgang og være en bufferzone til EU's fuglebeskyttelsesområde. Lokaludvalget peger endvidere på, at der nu er bygget et helt nyt boligområde omkring Teglholmen og Sluseholmen, og at det for beboerne i disse områder er vigtigt at bevare de resterende naturområder i bydelen. Et mindretal i lokaludvalget mener, at dele af Tippen med begrænsede naturværdier kan anvendes til at skaffe nogle af de manglende boliger i København.

Ren og sund storby

Lokaludvalget glæder sig over planerne om at bekæmpe støj. Udvalget efterlyser flere visioner for affaldssortering og flere affaldssorteringsforsøg. TMF opfordres til at lade sig inspirere af internationale erfaringer med affaldssortering.

Bemærkninger

Da københavnernes aktive medvirken er en forudsætning for at målene i miljøudspillet kan nås, håber TMF, at lokaludvalget vil være med til at forberede lokale initiativer og forankre dem i Kgs. Enghave.

Kgs. Enghave lokaludvalg stiller en række konkrete forslag til indsatser i forbindelse med cykler der kan medvirke til at skabe et forbedret miljø. De konkrete forslag vi indgå i forvaltningens videre arbejde med prioritering af indsatsen på cykelområdet.

Med hensyn til lokaludvalgets forslag om, at kommunen bør stille krav til evt. købere om at følge retningslinierne i ”Miljø i byggeri og anlæg” henvises til bemærkningerne til Vesterbro Lokaludvalg.

Hvad angår Tippen henvises til bemærkningerne til Grøn Sydhavn.

I Københavns Kommune er der allerede en række affaldssorteringsinitiativer. Som udgangspunkt har alle mulighed for at sortere husholdningsaffald i følgende fraktioner; papiraffald, papaffald, brugte batterier, farligt affald i øvrigt, drikkevareemballage (beholdere opstilles også i gårdene uden yderligere betaling), dagrenovation, stort restaf-

fald, elektronikaffald/hårde hvidevarer. For haveboliger er der desuden mulighed for at få afhentet; haveaffald, PVCaffald og imprægneret træ.

I Kgs. Enghave har der været gennemført forsøg med indsamling af madaffald til bioforgasning. I evalueringen af dette forsøg har der ikke været miljø-økonomiske grundlag for at fortsætte forsøget eller gøre dette til en fast indsamlingsordning. Ikke mindst på det organiske affaldsområder er TMF meget opmærksomme på hvad der sker såvel her i landet som i udlandet, fx følges initiativer i Malmø tæt.

I løbet af 2008 skal TMF udarbejde ny Affaldsplan for perioden 2009 til 2012. Kgs. Enghave Lokaludvalg er meget velkomne til at komme med bidrag til denne plan.

Bispebjerg Lokaludvalg

Bispebjerg Lokaludvalg finder, at miljøudspillet er en spændende vision, som vil få positiv betydning for københavnernes liv og hverdag. Udvalget ser frem til en konkretisering af stjerneinitiativerne og øvrige indsatser. Desuden findes udspillet i god tråd med de visioner, som lokaludvalgets Bymiljøudvalg har inden for sundhed og miljø.

Bemærkninger

TMF takker for den positive tilbagemelding, og vil efterfølgende indbyde lokaludvalget til et samarbejde om at få konkretiseret og ikke mindst forankret de kommende aktiviteter i lokalområdet.

Ryvang Lokalråd v/ formand Torkil Groving

Lokalrådet kan fuldt ud tilslutte sig visionerne og målene i miljøudspillet temaer, og lokalrådet håber, at kommunen har kræfter og økonomi til at realisere de opstillede mål, så det ikke blot bliver ved de smukke tanker.

Lokalrådet har selv gennem det sidste 1½ år arbejdet med klimaproblematikken og bl.a. udgivet to pjecer om, hvad man kan gøre lokalt, og hvordan den enkelte kan gøre en forskel. Lokalrådet har endvidere arrangeret klima- og strandfestival i Svanemøllebugten med stor succes. Lokalrådet har ideer til grønne stier, der kan forbinde områderne på Ydre Østerbro bl.a. hen over Svanemølle Kasernes areal og til Tuborg Havn.

Lokalrådet stiller gerne tanker og ideer til rådighed og tilbyder et godt medspil.

Bemærkninger

TMF takker for den gode lokale opbakning, som lokalrådet tilbyder. Forvaltningen vil efterfølgende indbyde til et nærmere samarbejde.

Solar City

Solar City Copenhagens bestyrelse finder, at miljøudspillet er et flot og ambitiøst udspil, som man kun kan erklære sig enig i. Det foreslås, at vedvarende energi gøres mere konkret i udspillet. Som et muligt stjerneinitiativ peges på energineutrale institutioner. Endvidere peges på, at der kan laves gratis p-pladser for elbiler.

Solar City Copenhagen finder, at midlerne til at nå miljøudspillets mål hurtigst muligt bør konkretiseres, og at det i den sammenhæng er vigtigt, at kommunen etablerer samarbejde med lokale aktører. Solar City Copenhagen vil gerne hjælpe omkring solenergidelen, både med finansiering (EU-projekter) og ekspertise.

Bemærkninger

TMF takker for opbakningen til miljøudspillet og til tilbuddet om samarbejde. Forvaltningen er enig i, at det er vigtigt at få konkretiseret midlerne til at nå miljøudspillets mål hurtigst muligt. Organisationens forslag til konkrete tiltag vil indgå i forvaltningens videre arbejde med klimaområdet, hvor det også vil være oplagt med et samarbejde med Solar City Copenhagen.

Dansk Ornitologisk Forening v/ Lars Nørgaard Andersen.

Foreningen synes, at det er en flot vision, der indeholder rigtig mange gode tanker og ord. Foreningen savner dog fokus på dyre- og plantelivet, og foreslår, at der i miljøudspillet indarbejdes endnu et visionært og konkret afsnit i udspillet: Dyre-og plantelivet i Metropolen.

DOF foreslår, at TMF indbyder interesserede grønne organisationer og græsrodsforeninger til at bidrage med tanker og projekter, som vil højne naturindholdet i planen.

Samtidigt efterlyser foreningen fremdrift i realiseringen af udviklings- og handleplanerne for kommunens grønne områder.

Bemærkninger

Udspillet er primært rettet mod byen som biotop for mennesker. Men forvaltningen arbejder naturligvis også på at styrke levevilkårene for dyre og plantelivet - naturen i byen. Bl.a. vil der i begyndelsen af 2008 blive fremlagt en handlingsplan for biologisk mangfoldighed.

Forvaltningen er positiv over for det foreslåede møde med grønne organisationer mfl. Med henblik på at højne naturindholdet i planen.

Forvaltningen er enig i, at fremdriften i realiseringen af udviklings- og handleplaner lader en del tilbage at ønske. Det er et spørgsmål om prioritering af de få ressourcer, som er til rådighed.

Københavns Havn A/S v/havnebygmester Jørgen Vesth-Hansen

Københavns Havn A/S har gennemgået miljøudspillet og bemærket de gode hensigter for byens borgere, der ligger bag. Havnen vil inddrage visionen i den kommende udvikling af havnens arealer, og deltager gerne sammen med kommunen på et tidligt tidspunkt i planlægningen heraf.

Bemærkninger

TMF takker for Københavns Havns tilsagn. TMF finder, at det bl.a. vil være vigtigt i forhold til planlægningsarbejdet i Nordhavnen at have fokus på miljøudspillet's mål.

KE A/S v/ Claus Reimer

KE finder miljøudspillet meget relevant og vil medvirke aktivt til at bringe de ambitiøse mål for 2015 til handling.

KE har et mål om at være en aktiv spiller ved fastsættelsen af den fremtidige energiforsyning af hovedstaden, og KE vil i den forbindelse gerne bidrage med at analysere og beskrive mulighederne inden for energisektoren, som relaterer sig til visionen for de fire temaer i miljøudspillet.

Bemærkninger

TMF takker for KE's tilbud om samarbejde. TMF vil meget gerne udvide samarbejdet med KE og inddrage KE i arbejdet omkring realisering af miljøudspillet's mål og bruge KE's ekspertise på området – både omkring nye og eksisterende boligområder.

Copenhagen Capacity

Copenhagen Capacity finder, at miljøudspillet er perspektivrigt, og at hvis det omsættes i konkrete handlinger klart vil understøtte livskvaliteten i byen, samt understøtte Københavns og Hovedstadsregionens ry som en by, der kan forene bæredygtighed og vækst.

Copenhagen Capacity foreslår, at de erhvervsmæssige muligheder på miljø/energiområdet indarbejdes i miljøudspillet. Det foreslås at formulere ambitioner på det erhvervsmæssige område, fx når det drejer sig om investeringer, etablering af nye vækstvirksomheder, tiltrækning af internationale forskningsprojekter osv.

Københavns position på miljøområdet kan være en løftestang for at realisere et stort erhvervsmæssigt potentiale.

Bemærkninger

TMF takker for Copenhagen Capacitys positive tilbagemelding. Forvaltningen er enig i, at miljøområdet kan være en løftestang for at tiltrække erhvervsvirksomheder til byen. Kommunen vil bl.a. i forbindelse med den kommende klimaindsats have fokus på erhvervsudvikling og partnerskaber. I den sammenhæng er et samarbejde med Copenhagen Capacity meget relevant. Forvaltningen finder dog ikke, at det ligger inden for rammen for miljøudspillet af formulere specielle ambitioner for det erhvervsmæssige område. Dette arbejde ligger mere naturligt inden for arbejdet med kommunens erhvervsstrategi.

Malmö Kommune

Malmö Kommune glæder sig over, at København stræber efter at blive verdens miljømetropol 2015. Udspillet vil styrke Øresundsregionens image som miljøvenlig, ren og sund.

Kommunen finder, at miljøudspillet bør have gode forudsætninger for at inspirere både offentlige og private aktører til at virke for en positiv miljøudvikling såvel i København som i øvrige del af Øresundsregionen.

Kommunen mener, at det vil være værdifuldt at fokusere på skoleområdet og undervisning i klimaspørgsmål i arbejdet med at blive verdens miljømetropol i 2015.

Endeligt indbyder Malmö Kommune Københavns Kommune til et udvidet samarbejde mellem de to kommunernes miljøforvaltninger, som kan føre til et fælles udbytte, f.eks. om de ti ”stjerneinitiativer”.

Bemærkninger

TMF takker for tilbudet om samarbejdet. København og Malmö har i dag allerede samarbejde gennem fx Nordiske Storbymøder og Dogme 2000. København er enig i, at miljøudspillet styrker Øresundsregionen. Det bør drøftes hvordan indsatserne i henholdsvis Malmö og København kan styrke Øresundsregionen bedst muligt på miljøområdet.

Med hensyn til Malmö Kommunes forslag om at fokusere på skoleområdet og undervisning i klimaspørgsmål er TMF helt enig i, at det er et meget vigtigt indsatsområde. Det bør være et gennemgående tema, der løber på tværs af de fire kampagner, der er knyttet op på miljøudspillet.

Økonomiforvaltningen

Økonomiforvaltningen har både generelle og konkrete bemærkninger til udspillet.

Generelle bemærkninger:

Økonomiforvaltningen – ØKF i det følgende - finder det positivt, at der i miljøudspillet er opstillet en række konkrete og ambitiøse mål, der kan bidrage til at fremme en bæredygtig udvikling og give København en stærkere rolle som verdens miljøhovedstad.

ØKF finder det positivt, at arbejdet på miljøområdet i de kommende år vil være både målbart og målrettet, men forventer at Kommunen bliver bedre til at dokumentere effekten af miljøarbejdet, herunder udbyttet af de anvendte ressourcer og de forskellige virkemidlers effekt.

ØKF efterlyser en tydeliggørelse af miljøudspillet status i forhold til øvrige større planer på miljøområdet bl.a. Agenda 21-planen og klimastrategien samt spørger til målgruppen.

ØKF finder endvidere relationen mellem miljøudspillet og kommuneplanen uklar, og at det er vigtigt, at sammenhængen mellem miljøudspillet mål og målene i den nuværende og kommende kommuneplan er tydeligt fremhævet. ØKF anbefaler, at hierarkiet mellem de forskellige planer vises i en faktaboks allerede i starten af miljøudspillet.

ØKF efterlyser en konkretisering af hvilke initiativer og indsatser, der planlægges for at nå målene i miljøudspillet, og hvordan de tænkes finansieret. ØKF finder det betænkeligt at love så vidtgående initiativer, som målsætningerne lægger op til, på forventet efterbevilling.

Konkrete bemærkninger:

ØKF påpeger, at det i forhold til en række af initiativerne ikke er klart i udspillet om de opstillede mål kan nås inden for den forholdsvis korte tidshorisont. Her nævnes målene om, at 50 % cykler til arbejde i 2015, at CO₂-udslippet er reduceret med 20 %, og at 20 % af byens madforbrug skal være økologisk.

ØKF anfører endvidere, at det vil være en fordel, hvis miljøudspillet sætter et mål på længere sigt om at få private med på at nedsætte CO₂-udslippet fra deres ejendomme, og her understreger nødvendigheden af, at kommunen får de nødvendige redskaber.

Endeligt foreslår ØKF, at København systematisk indhenter erfaringer om miljøarbejdet i andre kommuner, storbyer og regioner.

Bemærkninger

BR har august 2007 godkendt et nyt koncept for Københavns Miljøregnskab, der skal samle og knytte miljørapporteringen tættere op mod kommunens mål og aktiviteter på miljøområdet, så miljørapporteringen i øget omfang indgår som et styringsredskab i miljøarbejdet. Miljøregnskabet skal omfatte forskellige elementer, så både behovet for at få det hurtige overblik over udvikling og indsats på centrale områder og behovet for at dykke ned i datagrundlaget imødekommes.

Med hensyn til en tydeliggørelse af miljøudspillets status i forhold til øvrige større planer, så er TMF enig i, at dette bør fremgå af udspillet. Det bør således fremgå, at i miljøudspillet fastlægges de overordnede brede miljømål, og at målene i udspillet skal implementeres i kommunens øvrige større planer, så planerne kan være med til at trække i retning af målene. Miljøudspillets vision fremgår f.eks. af udkastet til den nye kommuneplanstrategi, der forelægges Borgerrepræsentationen her i efteråret. Miljøudspillets mål skal ligeledes indarbejdes i Kommuneplan 2009.

Agenda 21-planen spiller en central rolle i realiseringen af miljøudspillets vision og mål. Agenda 21-planen er det samlede dokument for kommunens miljøarbejde de kommende fire år. Planen indeholder en lang række konkrete mål og initiativer, som kommunen vil arbejde med, og som skal bidrage til, at visionen bliver realiseret.

Med hensyn til konkretisering af indsatser og initiativer henvises til svaret til Vesterbro Lokaludvalg. Hvad angår ØKF's betæneligheder ved at love vidtgående initiativer på forventet efterbevilling, skal TMF bemærke, at det ikke vil være muligt at være på forkant og lave ambitiøse mål frem til 2015, hvis alt skal være finansieret fra start. Der skal dog nævnes, at i forbindelse med de seneste tre budgetforlig afsat samlet 183 mio. kr. til forbedring af cyklernes forhold frem til 2010, og på budgettet er der afsat 150 mio. kr. over de næste tre år til klimaområdet. Til byens blå og grønne rum er der afsat 106 mio. kr. til anlægsudgifter frem til 2010, og på renholdsområdet er der årligt afsat ekstra 30 mio. kr. også frem til 2010.

ØKF er usikker på om en række af målene kan nås inden 2015. TMF skal bemærke, at ingen kan give 100 % garanti for, at målene vil blive opfyldt, men at det er TMF's overbevisning, at de nævnte mål er realistiske i forhold til virkemidlerne, men at det vil kræve en stor indsats fra kommunens og københavnernes side at nå målene.

TMF er meget enig med ØKF i, at det vil være en fordel at kunne få de private med på at nedsætte CO-udslippet, og at det er vigtigt, at kommunen får de fornødne redskaber. TMF skal foreslå et samarbejde mellem forvaltningerne om at få redskaberne fra staten.

Det skal nævnes, at til næste år skyder forvaltningen en kampagne af, der henvender sig til københavnernes. Formålet er at få københavnernes til at tage ansvar ved bl.a. at give dem den fornødne viden om, hvad de præcist kan gøre.

Systematisk indhentning af erfaringer om miljøarbejdet udefra vil være en naturlig del af arbejdet med miljøudspillet, idet en del af intentionerne her er at sammenligne sig med andre.

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Kultur- og Fritidsforvaltningen – KUF i det følgende – vurderer, at miljøudspillet vil medvirke til øget opmærksomhed på de udvalgte miljøområder. Forvaltningen finder formålet med visionerne lidt uklart, da hovedparten af visioner og mål allerede er indeholdt i Agenda 21-planen. Desuden efterlyses viden om hvorvidt visionerne vil medføre flere aktiviteter end dem, der er nævnt i Agendaplanen.

KUF mener, at overskrifter som "Verdens Bedste Cykelby" og Centrum for verdens klimapolitik" m.fl. er vanskelige at eftervise og i praksis umulige at realisere. Forvaltningen anbefaler derfor, at der skabes større sammenhæng mellem mål og visioner, da de angivne mål ikke lever op til visionerne.

For så vidt angår målet om 90 % økologi i kommunens køkkener finder KUF målet meget ambitiøst og vanskeligt at realisere i lyset af de hidtidige erfaringer og de fremtidige mål og aktiviteter i Agenda 21-planen. KUF anbefaler, at der i samarbejde med de øvrige forvaltninger arbejdes videre med en differentiering af køkkener, der er omfattet af økologimålene.

Bemærkninger

Miljøudspillet vision og mål er den overordnede vision og de overordnede mål for miljøet i København. Agenda 21-planens visioner og mål er udformet, så de støtter op om miljøudspillet. Agendaplanen er et vigtigt redskab til at nå visionen og målene i miljøudspillet. Den er en del af den "underskov" af aktiviteter, der skal køre sideløbende med de kampagner og deres "stjerneinitiativer", der skal iværksættes for indsatsområderne. Det vil derfor være sandsynligt, at der skal iværksættes flere aktiviteter end de, der allerede er nævnt i Agenda 21-planen for at nå miljøudspillet mål.

Det er vurderet, at når målene er nået, så har København også efterlevet visionen, og at der er god sammenhæng mellem mål og visionen.. Det skønnes, at målene samlet set er mere ambitiøse end de mål andre hovedstæder har på miljøområdet.

Målet om 90 % økologi i kommunens køkkener vil gælde for alle køkkener, hvor kommunen kan gøre juridiske krav gældende.

Den sidste økologimåling viser, at vuggestuer og integrerede institutioner allerede i 2006 har opnået hhv. 86 % og 85 % økologisk mad. De hidtidige erfaringer viser, at de større køkkener tager længere tid at omlægge til økologisk mad indenfor et uændret fødevarebudget, men ved sidste måling havde 6 kantiner en økologiprocent mellem 75 og 100 %.

Udover de planlagte aktiviteter med omlægning til økologi og forankring af indsatsen er det afgørende for kantiner, cafeer og idrætsanlæg, som er hovedparten af institutionerne under Kultur- og Fritidsforvaltning, at målet om økologi bliver indarbejdet i forpagtningsaftaler og lign.

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Børne- og Ungdomsforvaltningen – BUF i det følgende – mener, at miljøudspillet et er godt udspil, der med sine visioner og konkrete mål

vil bane vejen for borger, virksomheder, børn og unge samt den kommunale forvaltnings miljøindsats frem til 2015.

BUF finder, at visionen om København som førende miljømetropol bedst kan realiseres, hvis borgerne kompetenceudvikling inden for natur og miljø får en fremtrædende rolle i miljøudspillet. BUF anbefaler derfor at visionen udvides med et femte tema, hvor en samlet strategi for kompetenceudvikling af virksomheder, borgere, medarbejdere og børn og unge bliver beskrevet.

BUF forventer at kunne bidrage til natur- og miljømæssige holdningsændringer hos børn og unge, da forvaltningens miljøledelsessystem for skoler og institutioner er målrettet miljøpædagogik.

BUF anbefaler endvidere, at alle forvaltninger inddrages i forarbejdet til valg af stjerneinitiativer samt valg af og udformning af konkrete planer.

BUF tilslutter sig en energirigtig renovering af kommunens bygninger samt en nedbringelse af støjniveauet fra trafik på kommunens skoler og institutioner. BUF gør dog opmærksom på, at det formodentligt vil kræve, at der tilføres midler til området.

Bemærkninger

TMF er helt enig i, at kompetenceudvikling inden for natur og miljø er et meget vigtigt indsatsområde. Det bør være et gennemgående tema, der løber på tværs af de fire kampagner. Dette foreslås tydeliggjort i Miljøudspillet.

Det er et klart ønske, at miljøudspillet bliver hele kommunens udspil, og ikke blot TMF's. BUF's anbefaling af, at de øvrige forvaltninger inddrages i det videre samarbejde, hilses derfor velkommen. Det vil være naturligt at inddrage forvaltningerne i forbindelse med forberedelsen af kampagnerne.

BUF har derudover en helt central rolle omkring formidling.

TMF er opmærksom på, at energirigtig renovering og en nedbringelse af støjniveauet formodentligt vil kræve tilførsel af flere midler til området. På energiområdet er der allerede afsat midler på budgettet til en særlig indsats i forhold til energirigtig renovering og bygning af en 0-energiskole, mens midler til støjområdet indgår i de kommende budgetforhandlinger.

Socialforvaltningen

Socialforvaltningen vurderer, at der med miljøudspillet er formuleret en flot og ambitiøs vision, der kan være med til at tilføre energi og

overordnet retning til kommunens miljøarbejde, og som er velegnet som overordnet ramme for Kommunens miljøarbejde frem til 2015.

For at sikre fremdrift og fælles retning er Socialforvaltningen af den opfattelse, at opfyldelse af miljøudspillet skal integreres i arbejdet med og realiseringen af Agenda 21-planerne.

”Miljømetropolen, vores vision CPH 2015” mål bør således ses, som overordnede hensigtserklæringer for miljøarbejdet, og de konkrete mål bør opsættes i tilknytning til de respektive Agenda 21-planer.

Bemærkninger

TMF takker for den positive tilbagemelding fra Socialforvaltningen. TMF er helt enig i forvaltningens betragtninger omkring samspillet mellem miljøudspillet og Agenda 21-planen jfr. bemærkningerne til Kultur og Fritidsforvaltningen.

Socialforvaltningen vil i lighed med de øvrige forvaltninger blive indbudt til et samarbejde omkring det videre arbejde med miljøudspillet jfr. ovenstående bemærkninger til BUF.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Forvaltningen har ingen bemærkninger til høringsmaterialet og tager dette til efterretning.

Bemærkninger

Høringssvaret giver ikke anledning til bemærkninger.

Forvaltningen vil i lighed med de øvrige forvaltninger blive indbudt til et samarbejde omkring det videre arbejde med miljøudspillet jfr. ovenstående bemærkninger til BUF.

Sundheds- og Omsorgsudvalget

Sundheds- og Omsorgsudvalget finder at miljøudspillet er en spændende vision, der vil få positiv betydning for københavnernes liv og hverdag, og at udspillet er i god tråd med udvalgets indsatser inden for sundhed og miljø.

En realisering af udspillet vil få indflydelse på mange af kommunens arbejdsområder, ikke mindst SUF som såvel serviceudbyder som arbejdsplads.

Udvalget ser frem til en konkretisering af ”stjerneinitiativerne” og øvrige indsatser, hvor betydningen for kommunens arbejdsområder og økonomi bedre kan vurderes.

Bemærkninger

TMF takker for udvalgets positive tilbagemelding.

SUF vil i lighed med de øvrige forvaltninger blive indbudt til et samarbejde omkring det videre arbejde med miljøudspillet jfr. ovenstående bemærkninger til BUF.